

Rutavdrag för äldre SOU (2020:52), yttrande till finansdepartementet

Förslag till äldrenämndens beslut

1. Yttrande avges till finansdepartementet enligt social- och omsorgsförvaltningens förslag.

Ärende

Linköpings kommun har beretts tillfälle att inkomma med remissyttrande avseende SOU 2020:52. Utredningen lämnar förslag om att rutavdraget ska kompletteras med vissa tjänster som bara äldre personer ska ha rätt till bl.a. sällskap, matlagning, trädgårdsarbete och rastning av husdjur. Med äldre personer avses personer över 65 år. Vidare föreslås att rutavdraget för just dessa tjänster utökas till att inte bara omfatta förälder utan även övriga närstående som uppnått ovan angiven ålder. Detta i syfte att minska belastningen för anhöriga.

Social-och omsorgsförvaltningen har inget att erinra mot förslaget om vissa särskilda tjänster för vilka äldre ska kunna erhålla rutavdrag. Inte heller utvidgningen av kretsen anhöriga för vilka rutavdrag kan medges. Förslagen förväntas inte ha någon påverkan på kommunens verksamhet. De tjänster som föreslås omfattas inte av de insatser kommunen ansvarar för.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, yttrande till finansdepartementet.docx
Yttrandet

Bakgrund

Av utredningsdirektiven framgår att utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag enligt följande:

- hur rutavdraget kan utökas med vissa angivna tjänster
- en höjning av taket för rutavdraget till 75 000 kronor
- en särskild ordning för rutavdrag för äldre personer.

Utifrån vissa inledande principiella övervägandena föreslår utredningen att en särskild ordning för rutavdrag för äldre personer lämpligast genomförs genom att rutavdraget kompletteras med tjänster som enbart äldre personer har rätt till. Tjänsterna avser sällskap, matlagning och bakning samt rastning och passning av sällskapsdjur. Därtill bör möjligheterna till rutavdrag utvidgas för arbete som avser tillsyn av bostad och trädgårdsskötsel. Utredningens förslag är alltså att en särskild ordning för rutavdrag för äldre personer ska omfatta fler tjänster än nuvarande rutavdrag. En sådan ordning bör enligt utredningens bedömning varken innefatta en högre subventionsgrad än i dag eller ett högre tak för maximal skattereduktion än vad regeringen föreslår i lagrådsremissen "Utvidgat rutavdrag och höjt tak för rutavdraget".

Med äldre personer avses i detta sammanhang personer som vid årets ingång är 65 år eller äldre. Den som uppnått denna ålder ska alltså ha rätt till rutavdrag för kostnader för arbete som ingår i nämnda tjänster. Sällskapstjänsten för äldre personer avser sällskap i bostaden eller i samband med rekreation, nöjesarrangemang eller liknande aktiviteter utanför bostaden. Arbetet ska ge rätt till rutavdrag även när det inte har samband med annat hjälparbete av personlig art. Matlagning för äldre avser tillredning av dagliga måltider till de som ingår i hushållet. Även bakning för hushållets behov ska ge rätt till rutavdrag. Tjänsten om enklare tillsyn av bostaden motsvarar den som regeringen föreslår i lagrådsremissen "Utvidgat rutavdrag och höjt tak för rutavdraget", med den skillnaden att arbetet kan utföras även när den äldre är hemma. För äldre personer ska dessutom fler slag av arbeten i trädgården än i dag ge rätt till rutavdrag, bl.a. plantering av blommor, träd och buskar samt plockning av bär och frukt. Rastning, passning och därmed förenad enklare skötsel av hund, katt och andra sällskapsdjur är vidare arbeten som ska ge rätt till rutavdrag för äldre personer.

Enligt nuvarande regler kan man få rutavdrag inte bara för arbete som är hänförligt till det egna hushållet utan även för arbete som är hänförligt till en förälders hushåll. Utredningen föreslår en utvidgning av kretsen anhöriga som har rätt till rutavdrag när det gäller tjänsterna för äldre. Rätt till rutavdrag ska för dessa tjänster finnas när arbetet är hänförligt även till andra närstående personers hushåll än en förälders, förutsatt att den äldre närstående uppfyller nämnda ålderskrav för tjänsten. Med närstående avses den krets av personer som anges i 2 kap. 22 § inkomstskattelagen, t.ex. syskon och mor- och

farföräldrar. För att motverka missbruk av den nya ordningen samt skapa kontrollmöjligheter för Skatteverket ska, vid begäran om ersättning för utfört hushållsarbete då en anhörig köpt ruttjänster till en närstående, uppgift lämnas om bl.a. närståendes namn, bostad där arbetet utförts och släktskapet till den äldre personen. Utredningen har enligt direktivet föreslagit nödvändiga författningsändringar. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Ekonomiska konsekvenser

Inga direkta konsekvenser för kommunens ekonomi. Möjligen kan förslaget leda till marginellt minskad efterfrågan på insatser i form av boendestöd/boservice.

Samråd

Samråd har skett med juridikenheten, samt med ekonomi och finans som inte har något att erinra mot förslaget.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Ej påkallat.

Social- och omsorgsförvaltningen

Linda Ljungqvist

Yttrandet skickas till:
Finansdepartementet